

1973

FM/3 971

1907:4

AZ OLVASÓ FIGYELMÉBE!

FELVÉTELEINKNÉL A FÉNYKÉPEZETT DOKUMENTUMBAN TALÁLT HIÁNYOSSÁGOKAT AZ ALÁBBIK SZERINT JELÖLTÜK

AZ EREDETI NEHEZEN OLVASHATÓ. A NYOMÁS ELMOSÓDOTT, A HÁT-OLDAL NYOMÁSA ÁTÚT. AZ OLDALT RESTAURÁLTÁK, EZÉRT A SZÖVEG HALVÁNYABB. AZ EREDETI SÉRÜLÉSE MIATT A SZÖVEG HIÁNYOS

A FÉNYKÉPEZETT DOKUMENTUMON TINTÁVAL V. GRAFITTAL ALÁHUZÁSOK, BEJEGYZÉSEK, FOLTOK TALÁLHATÓK

A FÉNYKÉPEZETT DOKUMENTUM SZINES

AZ EZT KÖVETŐ FELVÉTELEN RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÁST ADUNK A FÉNYKÉPEZETT DOKUMENTUM TARTALMÁRÓL, A HIÁNYOKRÓL ÉS AZ ABBAN ELŐFORDULÓ CSONKASÁGOKRÓL, SÉRÜLÉSEKRŐL

SZENTESI LAP

1907. (37.évf.). jan. 9-dec. 29. 4-150.szám.

Hiány: 1-3., 87.szám.

Csonka: 21.sz. 1-2.lap, 55.sz. 1-2.lap, 117.sz. 1-2.lap.

Azonos számozás, különböző keltezés: 2 db: 134.sz.
(nov. 17. és 20.)

Számugrás: 128-ról 130-ra.

Előfizetési árak

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkiadóinknál, a
kiknél lapunk előfizetése is
megrendelhető.Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő:

SIMA LÁSZLÓ

Főmunkatárs:

HEGYI ANTAL

Hirdetések árát,

a táblázatnyi táblázatokat kiadóhivatalunk méret
szerint a legutóbbasban számít.

Tallózás.

— Január 8

(S—ó) A „Szentési Lap” kezdettől fogva azon az állásponton volt, hogy dr. Kelemen Béla főispánja semmi körülmények között sem lesz felemelő és meglesztító hatással Csongrádvármegyére. Ezt a nézetünket le szűrtük a főispán székfoglaló beszédéből és azokból a körülményekből, amelyek kísérték az installációt. Ezt a nézetünket azóta igen sok fontos és mellékes közfelmény igazolja.

A főispáni installáción elhangzott székfoglaló beszédet kommentáló cikkünkben azt mondtuk, hogy a szociális kérdéseket csak teljesen hozzá nem értő ember tárgyalhatja akként, amint azt dr. Kelemen Béla tárgyalta. A mai viszonyok között mi sincsen, ami ezerszeresen volna figyelembe veendőbb mint épen a szociálizmus. Aki e fontos egyaránt társadalmi és politikai kérdést helyes mederben akarja megtartani az nem hirdethet háborút, az nem dobálhatja két kézzel a fűzes zsarútnokot az amugy is izzó és égő fatömegre, avagy miért akarja épen olajjal elolítani a lobogó tüzet?

Mi a 48-as főispántól nem vártunk mást csak azt, hogy Csongrádvármegyében is bekövetkezzék a rendszerváltozás és egyszersmindenkorra semmissédjék meg az a hazugságban, protekcióban és nepotizmusban sanyúlódó korrupció, amely Csongrádvármegyét több mint egy évtizeddel ezelőtt nem csupán politikai-

lag; de társadalmilag is — és főként e tekintetben — teljesen tönkretette.

Hát ezt hiába vártuk. Elmondtuk már igen sokszorosan, hogy mit kaptunk helyette.

Igaz, hogy Csongrádvármegye nem Magyarországon van. Valahol a világon. Ismeretlen ember nem járta helyen. Legalább erre kell következtetni abból, hogy Magyarországon történjék bármi változás, szabaduljanak fel a lelkek bármi nyomás alól, Csongrádvármegyében minden marad a régi. Amidőn már mindenütt özöndős a levegő Csongrádvármegyében csak olyan bűzhödött, posvány szagú, amilyen annak előtte volt.

Miért? ennek csak a jó lsten a megmondhatója és azok az emberek, akik az adott szó szentségével ugy játszanak, mint a szélvész az utporából felkapott kóroval. Magyarország minden részében más a közéleti erkölcs, mint Csongrádvármegyében. Egyetlen oka van ennek, az hogy Csongrádvármegyében nincs is egyáltalán közéleti erkölcs.

Nem monduk ezzel semmi újat. Sőt rettenetesen régi dolgot mondunk. De hát éppen azt vártuk a mi 48-asnak mondott főispánunktól, hogy változtasson ezen az erkölcselenségen.

De menjünk tovább.

Voltaképen mi a munkás kérdést akartuk tárgyalni ebben a cikkben. Nem részletesen, nem is behatóan, csak úgy áttalózza a dolgokat. De amidőn egy-ezer és egy más dolog lebeg az ember előtt sokszor irányt téveszt. Nem vagyunk hívei a pornografiának; de mind-

untalan belesünk abba a hibába, hogy a pornografikus írásokat szaporítjuk; mert ezeket a csongrádmegei közéleti erkölcselenségeket nyilvánosan, sajtó útján, hírlapi cikkekben tárgyalni egyenértékű dolog a legvastagabb pornografiával.

Node seb'j! Az a vigasztalásunk megvan, hogy ez a dolog nem tarthat örökkön örökké. Minden hosszúnak szakad egyszer vége. És ez a vég úgy látszik közelit.

Dr. Kelemen Béla nehezen tudta kisírni magának a dupla főispánágot. De a dupla főispánág ma már ingoványra jutott.

Hogyan?

Rávitte a főispáni program, amely telve volt mindennel; de amelyben egyuttal minden volt, csak épen program nem s amely füres program abban csucsosodott ki, hogy a főispán ur a józan megítélő tehetség törvényei ellenére egyszerűen hadat üzent a szociális kérdéseknek, hadat üzent a sajtó szabadságának, hadat üzent az egyesülési és gyülekezési szabadságnak.

Nem mi mondjuk ezt. A legjelöltebb országos politikusok mondják. Mi egyszerűen lekópiázzuk ezt a kinyilatkoztatást. Nem is kommentáljuk. Csak egyszerűen tallózzuk a dolgokon.

Munkásharcok.

(Írta: Hegyi Antal.)

II.

Amerikában a munkás kérdések már annyira uralják a helyzetet, hogy még a politikai élet is ennek alapján van az Egye-

A „SZENTESI LAP” TÁRGYAJA.

Mementote gentes! *)

Emlékezem — ködös bánattelt napokról,
Vidáman csengő, pattogó dalokra,
Nagyra törő tervről, kiégett reményre
S egy el nem dalolt, bus melódiára.
Közel az éjféll. Lombán, alakatlan
Imbolygó rémek bus ezere kél fel
Rémiteni embert, ijeszteni élőt
Holtak énekével: Mementote gentes!

Egymagamban flók — még sem vagyok magam,
Emlékek serege kél izzó agyamban.
Látom egész multam, látom a jövőmet,
S fülemben cseng zsongva, melán áradozva
Egy dal, az egyetlen, örök melódia ...
Az el nem dalolt zord fönsgéj dal.
Körültem lassan, zsi bongva kél a nesz,
Hallom végső sorát: Mementote gentes!

Remények halavány, úde zöld színében
Láttam a világot életem tavaszán.
Pompás virágoknak ékes százezere
Bólongatott felém. — Egy-egy színes remény.

*) Az élel könyves prólogusa

Vakmerőn biztam én, elvakulva, dörén
A futó homoknak csabos délibábjá
Azt hittem valóság. Utánna indultam.
Emlékezés kísért — zsi bongva kél a nesz
S tisztán zúgg át rajta: Mementote gentes!

Elfogyott a remény, a virág elharvad
Lelkem reménytelen, kifosztva szenvedett.
Remény, kacér dáma — tagoltam magamba
Kifosztottad lelke, virágim lelépted
Csabos délibábnak utánna vezettél! —
Nem csábítás többé, nem állatod szívem!
A fejem lehajtom. A lelke emlékez
Tisztán hallom a szót: Mementote gentes!

És kifosztott szívvel, hervadt ősi tájon
Reménytelen árván, bánatos lélekkel
Csüggedve indultam: feledni-örülni.
Dal esendült fülemben, kacagva, pattogva
Csalogatva, hiva, előre csábítva:
-Megtört remény romján új remények kelnek!
A fejem megszádult... A lelke emlékez,
Újra amint hallom: Mementote gentes!

És dalba kezdettem: Szilaj vágy fogott el
Előre törni föl lanttal a kezemből.
Elhalt reményekre új remények keltek
Csillagóbbak, szebbek — hiübb, vakmerőbbek.
Óda a szerelem; poéta nem búsul
Bánatomat zengem sokkal szilajabbul.

Lámpám fénye reszket, a lelke emlékez
Fülemben cseng újra: Mementote gentes!

Hazugság minden: Hit, Remény, Szeretet.
A felejtés kelyhét adjátok kezembe.
Pokolba a bánat, gyönyört, kéjt keressék!
Táplajátok lelke csillogó remények!
Elfutó éltemnek minden rövid peree
Füladjon be izzó, gyönyörteli kéjbe ...
Imbolyog a fejem, a lelke révedez
Egy hang szól fülemben: Mementote gentes!

El! Kihull a pohár reszkető kezemből
Oh, menjetek árnyak, hagyjatok magamra.
A lelkeket lépi, sajogón szaggatja,
Mint izzó zsarútnok, egy névtelen érzés ...
Mementote gentes, mily iszonyú szó ez,
És átrezg szobáimban alakatlan dalként ...
Elkábult a fejem, a lelke révedez,
Mint nyílt erővel zeng: Mementote gentes!

Mementote gentes — alakatlan dala,
Meg nem köti forma, zúggva szól a szava,
Lágyan mégis mintha búsan olvadozna
Mint templomi ének, zsongó melódia,
Lekóti a lelke. Nem ismert új világ
Dicső képe tamad életem nyomába:
Hű fényes világa. A lelke révedez,
Lantom után nyúlok: Mementote gentes!

sült államokban berendezkedve. Ott tudnili két nagy párt küzd egymással élethalál harcra a politikai hatalom körül, a republikánusok (köztársaságiak) és demokraták (nép-pártiak) pártja. A republikánusok képviselik a főképezéseket, tehát a munkaadók a demokraták pedig a nép alsóbb rétegeinek, tehát a munkásoknak érdekeit. A republikánusok, a védvám, a demokraták ellenben a szabadkereskedelmé hűvei, a menyiben a republikánusok a védvám elvénél fogva, akkora vámkal terhelik meg a külföldi árukat, hogy azok az amerikai gyártmányokkal ne versenyehessenek és így az amerikai munkaadók akkora áron adhassák termékeiket, hogy belőlük érdekeiknek megfelelő hasznot merithessenek. Ellenben a demokraták, a szabadkereskedelmé elvénél fogva, a külföldi ipartermékeket versenyképesekké teszik az amerikai gyártmányokkal, hogy ezeknek árát leszállíthassák és a társadalom szegényebb osztálya annál olcsóbb áron szerezhesse be szükségleteit.

Elméletnek igen szép a demokratikus elv, de gyakorlatban rettenetes.

1884-ben a demokraták, tehát a munkás elem jutott hatalomra és berendezkedett a maga igényei és elvei szerint és mi lett az eredménye?

Egy rettenetes tenulság minden idők számára!

A míg 1892-ig a demokraták voltak a hatalomban, mondhatni, az összes amerikai gyárak beszüntették üzemüket és százezerrel boesátnitták szelnek munkásaikat, mivel a külföldi áruk az amerikai piacokon leverték, alacsony árakkal, a belföldi gyártmányokat, amennyiben az európai gyárak általában olcsó munkaerővel dolgoztak és így gyártmányaikat kevesebb költséggel állítván elő, olcsóbban adhatják, szabad kereskedelem mellett, mint az amerikai gyárak, melyek magas munkabért kénytelenek, az amerikai viszonyoknál fogva, alkalmazottaiknak fizetni.

A napi munkabér ugyanis Amerikában egy dollár huszonöt centtől (hazai pénzben hat korona huszonöt fillértől) három-négy dollárig (hazai pénzben tizenöt-husz koronáig) terjed, mi azonban az amerikai viszonyok közt, hol általában minden drága és így drágák a megélhetési viszonyok is, nem több, mint ide haza egy forint huszonöt krajcár egész három négy forintig.

Ezen demokratikus kormányzat tehát örökre emlékezetes marad az amerikai munkaadók és amerikai munkások előtt, mert igaz ugyan, hogy ezen munkás főlény következtében beállott pangás folytán a mun-

Mementote gentes! szárnyal fel a szózat
Lágy hangokra válna — zsongó melódia.
De a lantom néma, más dalokhoz szokott
A Hít szent éneke nem illik hurjára.
Zsíbong a lelkemben, megragadja szívem
Ledől minden remény, egy remény kél bennem,
Eldobom a lantom, szentvodek multomon
A lelkeim ébredéz: Mementote gentes!

Mementote gentes! Emberek halljátok,
Nem örök az élet, nem örök a remény
Szines virág hervad, Kód, pára, enyészet,
A gyászos elmulás a sorsa mindennek.
Ezt zsongja bűgva, szívet-lelket járva
Az eldulatlan zordon melódia
Örökös fonségű, erőteljes hangja
Halljátok emberek: Mementote gentes!

Ejfé! Tizenkettőt verte kún az óra
Sápadt néma rémek járnak imbolyogva
Körülöttem tompa fényt terjeszt a lámpa
Összetörve lantom, az a melódia
Kemény hangról lágyra, olvadóra válna
Átjárja lelkemet. Uj világ kél bennem
Hít, Remény, Szeretet, mi utamon vezet
Lelkem tisztán érez: Mementote gentes!

L. D' Amis.

kaadók is milliókat és milliókat vesztek és nem egy közülük teljesen tönkre ment, de azért mégis csak a munkások húzták a rövidlebet, mert e nyolc év alatt, a munka és kereset hiánya miatt, akkora inséget és nyomort szenvedtek, mely páratlanul áll Amerika történetében.

A helyzet csak akkor javult, mikor Mc. Kinley, a későbbi vértanu elnök, 1892-ben többséget szerzett a congressusban (amerikai képviselőház) és szenátusban (amerikai főrendiház) védvámok billjének és megindulhatott a nyolc évig szünetelt gyárüzem. A munkások százezerre újra visszatérhettek rendes napi foglalkozásukhoz és ki is hevverte Amerika a szörnyű csapást, melyben nemcsak a gyárosok és munkások, hanem üzletemberek és kereskedők is kivétel nélkül iszonyú károkat szenvedtek, de azért rettegéssel néznek még ma is a munkaadók úgy, mint a munkások minden elnök választása elé, mert az amerikai helyzet kiszámíthatatlan estélyeinél fogva az elnök választók, electorok megválasztásáig senki sem tudhatja biztosan, nem jutnak-e véletlenül a demokraták többségre? A mi teljes felfordulást jelentene az amerikai életben.

E keserves lecke nyomása alatt, ma már ovatosabbak és szerényebbek is sokkal, követeléseikben, az amerikai munkások és ha csak lehetséges, legutolsó esetben meg a köztársasági elnök közvelitése útján is, igyekeznek munkaadóikkal megegyezésre jutni. A mi annál inkább érdekünkben áll, mert a munkás jünök ellen a munkaadók tröstökkel védekeznek, minél fogva, ha valamely gyárnak, vagy hányának szervezett munkásai, megegyezés helyett, bérharcra mentek ezen sztrájkoló munkásokat, ha csak valamikéni ki nem egyeznek munkaadójukkal, semmiféle gyár, vagy bánya be nem fogadja hanem helyüket nem szerzett, vagyis jünökhöz nem tartozó munkásokkal pótolják, melyek mindég felesleges számban kaphatók.

Nem azt akarom ezzel mondani, hogy mindig igazságos és emberséges a munkaadók álláspontja munkásaikkal szemben, sőt nagyon is tudom, hogy sok esetben visszaélésekre ragadtatják magukat és rabszolgák gyanánt bínnak alkalmazottaikkal. De azt igenis állítom, hogy a sérelmet szenvedő munkások mindig könnyebben elérhetik helyzetük javítására irányuló céljaikat békés egyezkedés, vagy a törvény rendes útján mintsem bérharcok és erőszakoskodások által; mert júnok az gyengébb fél és ha kapnak is ideig-óráig a sztrájk pénztárból, melybe évenként minden szervezett munkás egy dollárt ízet, megfelelő segédelmet, ha elnyulik a bérharc ez a segédforrás hamar kimerül és kenyér nélkül maradnak a sztrájkolók. Erőszakoskodás esetén pedig kárhatalmat vesznek idénybe ellenük a munkaadók és akkor nem keresik, hogy ki a bünös? ki az ártatlan? hanem a ki a fegyver csöve elé kerül, kíméletlenül lelövik.

Ilyenformán áll a cseléd tartási ügy is Amerikában. Az érvényesült emberiségi fel-fogásnál és szokásnál fogva, köteles az amerikai gazda nem csak magas bért adni szolgálóinak és szolgálóinak: hanem mindenik részére még külön szobát is berendezni, vele egy asztalnál étkezni, ha vendége van a cselédnek, neki munkaszünetet adni és vendégével együtt kiszolgálni.

S mindez javított-e az amerikai cseléd helyzetén?

Nem mondhatnám, mert a tulzott követelés azt eredményezte, hogy aki csak elkerülheti, nem tart cselédet. Inkább nyomorog. Kúzkodik és gépekkel dolgozik az amerikai gazda, a farmer, mint sem cselédet fogadjon és így a menyit nyertek a cselédék helyzetük javítása által, kétszer annyit megvesztettek a megfogyaikozott alkalmaztatás által.

Bizony ezek nagyon tanulságos és megszívlelésre méltó adatok a magyar munkás, és cselédviszonyokra nézve.

A VÁROS ÉS MEGYE.

— Január 8

⌘ **Közigazgatási bizottsági ülés.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőt 10 órakor tartotta e havi rendes ülését dr. Kelemen Béla főispán elnöklésével. Az ülésen letárgyalták a folyó ügyeket s az előterjesztelt jelentéseket tudomásul vették.

⌘ **A város hasznor részesedése.** A szentesi m. kir. állampénztár átíratban értesítette Szentes város polgármesterét, hogy a pénzügy miniszter rendelete folytán az italmérségi jövedék tiszta jövedelmi többletéből 5270 korona 56 fillér illeti a várost.

UJDONSÁGOK

Presbiteri gyűlés.

A református egyháztanács megalakulása.

— Január 8.

A szentesi református egyház presbiteriuma a decembri választások után most vasárnap tartotta első alakuló, gyűlését. A gyűlésen *Futó Zoltán* lelkész és *Zoltay Károly* főgondnok elnököltek. Az alakuló gyűlés lefolyásáról a következő tudósítás számol be:

A gyűlés megnyitása után elnök elpentalja *Hegedűs Sándor* és *Kanász Nagy Imre* presbitereket, akiknek emléket az egyháztanács jegyzőkönyvben örökíti meg és a gyászba borult családokhoz részvétíratot küld. Ennek kapcsán jelenti az elnök, hogy *Hegedűs Sándor* presbiteri megbízása a mult év végével lejárt, míg *Kanász Nagy Imre* helyére mint soros póttag *Balogh János* takarékpénztári igazgatót hivatott be, aki az esküt nyomban letette.

Ezután a szavazatszedő és igazoló bizottságok jelentéseit tárgyalta az egyháztanács. A jelentéseket tudomásul vették, valamint azt is, hogy *Szürszabó Nagy Imre* nem fogadta el a presbiteri megbízást s így helyette mint soros póttagot *Gyulai Balintot* hívták be. Tudomásul vette az egyháztanács a tanító testület ama jelentését, hogy a saját kebeléből a presbiteriumban tagokul *Jóó Károly* kántort és *Szabó Lajos* tanítót küldötte ki.

A jelentések után a presbiterium új tagjai lettek az esküt. Ezután *Futó Zoltán* lelkész-elnök magas röptű szép beszédben üdvözölte a megválasztott új presbitereket, akiknek működésére az Isten áldását kérte.

Bejelentette az elnök, hogy *Barián Lajos* az egyháznál elfoglalt ügyési állásáról lemondott. A lemondást az egyháztanács tudomásul vette és egyházi ügyészül dr. *Lakos Imre* ügyvédet választotta meg.

Ezután a választások következtek. Pénztárnok lett az egyedül pályázó: *Varga Beniamin*. Algodnokká szótöbbséggel *Kovács Mihályt* választották meg *Gyórti Sándorral* szemben. Számvevő: *Varga Ferenc* tanító, tanácsjegyző: *Papp Lajos* igazgató-tanító, iskolaszéki és gazdasági bizottsági jegyzők: *Kiss László* és *Koppányi Gyula* segéd lelkészek lettek. Egyháziakka *Dudás Szabó Jánost* és *Récz Józsefet* választották meg.

Ez 1907 évi költségvetés megállapítása után az elnök berekesztette a gyűlést.

— Január 8.

— **Halálozások.** *Mikócz Sándorné* szül. *Balogh Mária* asszony, e hó 6-án életének 52-ik, boldog házasságának 29-ik évében elhunyt. A meghaldogult földi maradványait ma délután fél három órakor kísérték örök nyugalomra. Az elhunytat férje, gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Kereszturi Tóth Ferenc, a 48-as párt régi oszlopos tagja, ma délelőt 69 éves korában meghalt.

— **A tiszarakparti vasút.** Az orosháza-szentesi—csongrádi helyierdekű vasút építési vállalkozója mai nap folyamán megküldötte a polgármesternek az építés alatt álló tiszarakparti vasút hely és terít rajzát.

— **A Kurca zsilip** felnyitásáról adtunk hirt egyik közelebbi lapunkban. Minthogy azonban a gyors olvadás folytán a Tisza vizükre felemelkedett, a felnyitást el kell halasztani. Az ármentesítő társulat értesítése szerint a felnyitás, miután még mindig vízemelkedést várnak, csak három-négy hét múlva történhetik meg. De ki tudja három-négy hét múlva nem sokkal magasabb lesz-e a Tisza vízállása?

— **A szentesi téli vásár** február 2, 3 és 4 napján lesz. A rendőrkapitányság a keresedelem ügyi m. kir. miniszter 39505/901 számú rendelete alapján figyelmezteti a vásárt látogató iparosokat és kereskedőket, hogy mindama iparosokat és kereskedőket, akik minőségükkel igazolni nem tudják az áruárlástól el fogja tiltani.

— **Egy kis statisztika.** Az elmúlt évben levágtak Szentesen közfogyasztásra: 174 bikát, 749 tehenet, 104 ökröt, 333 borjút, 1868 sertést és 2839 juhot. Ennyi négy lábú jószágot fogyasztott Szentes város közönségének az a része, amely a mészárosok és sertésvágóktól szerzi be az elfogyasztandó húscikkeket. Ebben a statisztikában természetesen nincs benne azoknak a lábas jószágoknak száma, amelyet magánosok vágtak le.

— **Sok a nyul.** Valósággal isten verése a vekezerzugi földbirtokosokra anyira elszaporodtak a nyulak, míg a város más határterészeiben híre sincs a nyulnak. A vekezerzugi lakosok most panaszos előterjesztéssel élnek, hogy a vadászati terület bérlője gondoskodjék a nyulak kiirtásáról, mert az állapot nem tarthatatlan. Nem tudjuk ki a vadászterület bérlője, de mindenesetre nem egészen jogtalan a kifakadás, hogy a Vekezerzugot csak kocavadászok járják.

— **Táncmulatság.** A szentesi katolikus kör, az 1907 évi január hó 13-án saját termeiben az első magyar zenekar közreműködésével mellett házalapja javára jótékony célú zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépő díj személyjegy 1 korona 20 fillér, családijegy (3 személy) 3 korona. Felülfizetések köszönettel fogadattak és hírlapilag nyugtáztak.

— **Hányan haltak meg?** A m. kir. állami anyakönyvvezető kimutatása szerint az elmúlt 1906. év december havában összesen 68-an haltak meg. Az egész évben elhaltak száma: 773.

— **Munkás gyűlés.** A szentesi szervezett munkások január 13-án népgyűlést tartanak a Kossuth téren. A népgyűlést amelyen a politikai helyzetet és a szervezkedést beszélük meg, délután 10 órakor tartják meg.

— **Enyves kezű cseléd.** *Halász Szabó* Ferenc II. tized 358 szám alatti lakos feljelentést tett cselédje *Mike* Rozália ellen lopás címén. Az enyves kezű cseléd aki ellen lopás miatt többször volt már eljárás folyamatban, ellopott gazdaasszonyától egy szoknyát és 24 koronát. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Országos vásárok.** *Kistoleken* január 12 és 13, *Hódmezővásárhelyen* pedig január 19, 20 és 21 napján lesz a téli vásár. Ez utóbbi helyre tilos a sertések felhajtsa.

— **A vasútról.** Egyik lapársunk mai számában két olyan dologról ad hírt, amely valóságos Ázsia színében tűnteti fel a szentes—hódmezővásárhelyi vasút vonalat. Nines módunkban ellenőrizni a híradást, tehát úgy adjuk le, amint olvassuk. Szombat hajnalban a Szentesről Hódmezővásárhely felé induló vonat egyetlen kocsija sem volt befűtve sem pedig kivilágítva. Az utasok kérdésére a kalauz azt válaszolta, hogy megtöltötték a fűtést és világítást. Szombaton délután Mindszentyen több utas szállott fel a vonatra, hogy Szentesre utazzék. Miután jegyük nem volt

a kalauztól váltottak jegyet, aki megvette a díjat Szentesig a jegyet azonban Szegvárig állította csak ki. Mikor a vonat Szegvárról kiindult valamennyi utast megbírságot a tisztelt kalauz ur, minden tiltakozás dacára. Nagyon jó volna, ha az illetékes tényezők körül néznének ezekben a dolgokban.

— **Becsületes tolvajok.** *Vargha* József Külsőcses 6 szám alatti tanyajáról az elmúlt éjjel ellopott hat métermázsza búzát. A tolvajok a búzát a károsult gazda szánkóján és lovain vitték el. A szánkót azután a lovakkal együtt visszahajtották. A panasz folytán most a rendőrség keresi a becsületes tolvajokat.

— **Elkobzás a piacon.** A tegnapi hetipiacon a piacos rendőr *Biró* Pál rendőrkapitánysági iktató felhívására elkobzott mintegy száz darab hasznos madarat kalickástól s az árusokat pedig előállította. A hasznos (éneklő) madarakat ugyanis törvény védelmezi és kihágást követ el, aki ilyen madarakat elfog, vagy árusít. Az árusok felett, miután mezőrendőri kihágásról van szó, a főjegyző fog itélkezni.

— **Hírek az anyakönyvből.** (január 6—7). *Eljegyeztettek:* Aradi Péter Grecsó Francis-kával Székely Lipót József Dietrich Jankával (Bécs) Gajda András Krabács Máriaival. — *Házasságra léptek:* Orosz János Punyicki Eszterrel Hajdú István Lantos Máriaival. — *Születtek:* Földvári N. Sándor Nemes Miklós Vass Ferenc Öze Gábor Kánvasi Eszter Miklós Ferenc Toth Klára. — *Elhaltak:* Vecseri Mária 3 hónapos, rángóros; Sándor János 73 éves, szövetkezői májlob; Gyapjas István 52 éves, szívvelhűdés.

Meghívó.

A szentesi II-ik 48-as Népkör 1907 évi január hó 13-ik napján délután 2 órakor

rendes közgyűlést tart, melyre a kör minden tagját meghívom. A rendes közgyűlésen az alapszabályokban megállapított tárgysorozat szerint felveendő ügyek fognak tárgyalatni.

Szentes, 1906 december hó.
Dr. Tasnády Antal,
elnök.

Meghívó.

A szentesi I-ső Függetlenségi és 48-as Népkör 1907. évi január hó 13-án délután 2 órakor a saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre a kör tagjait meghívom.

Szentesen, 1906. évi december 30.
Dr. Tasnády Antal
elnök.

Tárgyak:

1. A választmány éves jelentése.
2. Az 1906. évi számadás felülvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Az 1907. évi költségvetés megállapítása.
4. Indítványok.
5. Jegyzőkönyv hitelesítő kinevezése.
6. Tisztviselők választása.

Irodalom.

(*) **A Vasárnapi Ujság.** január 6-iki száma, az új évfolyamban az első, egész se-reg magas színvonalu szépirodalmi közleményt s szép képet ad. Mikszáth Kálmán pompás humoros regényén kívül, — melynek eddigi közleményeit, valamint a díszes nagy karacsónyi albumot a lap újsókor belépő új előfizetőinek megküldi a kiadóhivatal — most kezdődik *Pekár Gyula* „*Tatárabság*” című

új történelmi regénye Roskovicz Ignác három kitűnő rajza a művész saját elbeszélés alapján. Verseket Telekes Béla és Miklós Elemér irtak a számba. Zichy Jenő grófit és Hegedűs Sándort arcképek, életükre vonatkozó képek s nekrológok mutatják be; Hegedűs Sándor nekrológiát Mikszáth Kálmár írta. Egy nagy képsorozat — a szám 30 képe közül 13 — a főváros legutóbbi napjainak legnagyobb eseményére, a nagy havazásra vonatkozik. Egyéb közlemények: az „Udvari élet a francia királyok korában című regényes korrajz. Horváth Janka emlékezése az abszolutizmus idejéről, tárcacikk a hétről, ismeretlő cikk arról a magyar „burschenschaft-ról, melyet egy ízben a műegyetemi hallgatók alakítottak, s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Köztársaság s egyetért, Sakkjáték, Képtalán, Egyveleg stb. **Vasárnapi Ujság.** előfizetési ára negyedévre négy korona, a Világkrónikával együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a **Vasárnapi Ujság** kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a **„Képes-Néplap”** a legelőbbi újság a magyarnép számára, félleve két korona 40 fillér.

(*) **„A Jövő”** Negyedi Béla és Schröder Hugó szerkesztésében megjelenő „*Jövő*” című havi szemle, immár a II-ik évfolyamba lépett. A januári szám élénk és változatos. Harsányi Kálmán verset irt, Rákosi Viktor novellát, Szilágyi Ferenc verset, Kóhalmi Béla novellát, Haraszthy Lajos verset, Palinyi Levente novellát, Komor a Jegyzetekben mondja el véleményét a mult hó aktualitásairól. Garabonc az újság-irodalomról csöveg s felsorolja a fővárosi napilapokba dolgozó költőket s írókat. Skarabeus a művészet kinövéseit orostozza. Schröder Hugó pedig az elmúlt év közgazdasági eseményeit csoportosítja. Azonkívül terjedelmes irodalmi és művészeti kritika teszi tartalmassá a könyvalaku, izléses kiállítású szemlét. A radikális szemlé, vaskos folyóirat egész évi előfizetési ára csak 2 korona, mely beküldhető bélyegekben is. Egyes szám 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a **„Jövő”** kiadóhivatala: Budapest, VIII, Baross-tér 4 szám. I em.

Különfelek.

× **Próbaházasságok.** Newyorkból írják Amerikai egyházi körökben sok szóbeszéd tárgyat képezi ez idő szerint az a könyv, amelyet Herbert Parsons asszony, egy ismert newyorki politikusnak a felesége irt. A könyv címe: A család és a próbaházasságok intézménye mellett tör lánzdás. A házaselek először dönték el, hogy egymáshoz illenek-e s csak azután lépjenek állandóan házasságra. Hogy a házaseleknek a válás könnyebbé tételék, az írónő lazítani akarja a házassági törvényeket. Sok lelkes s szószékről kelt ki Parsons asszony tanítása ellen s könyvét az érkeles és köztisztesség ellen intézett merényletnek bélyegezték. Azok a vitakozások, amelyek a könyv körül támadtak, annál érdekesebbek, mert épen most történnék komoly kísérletek arra nézve, hogy az Unió összes államában egységes házassági törvények hozassanak s hogy ezek minél nehezebbé tegyék a házasságok felbontását. Tudnunk kell ugyanis, hogy egyes államok a tengeren túl, nagyon furcsa házassági törvények vannak érvényben. Amennyire súlyos Newyork államban a hitvestől elválni, olyan könnyen lehetséges ez az Unió nyugoti államiban. Különösen nevezettek a Dakotaválások. Ezekkel a válásokkal newyorkiak és más keleti állambeliek élnek akik szűkebb hazájukban nem tudnak hitvestársuktól elválni, mert az ott érvényes törvények értelmében nem forgott fenn válási ok. Ezek ilyenkor egyszerűen South-Dakotába utaznak s ott igen könnyen keresztül vészik a válást, gyakran anélkül, hogy hitvesük valamint is tudna felőle. Az ilyen Dakotaválások értékét azonban ataposan leszállította a new-

Yorki főtörvényszék döntése, amely kimondta, hogy a Dakota-válások Newyork állam területén érvénytelenek. Ennek a döntésnek a következtében nagyon sok elvált házaspár kinos helyzetbe jutott Newyork államban.

× **Drága reggelik.** A német császári pár egyik fia 60 koronát fizetett egy reggelijéért. Csekélység. Albrecht főhercegnek nem egyszer 800 koronába került egy reggelije, amit egyedül fogyasztott. Ő fenségének drága ezüst edényeit külön el kellett hozatni a reggelizhez. Telt bőven a magyarországi birtokokból.

A martonosi fehér ház.

Írta: **Sima László.**

(Folytatás.)

VI.

Talán olyan boldog napok soha sem voltak még a fehér házban, mint ezek a napok. Az ágyuk még dörögtek a csaták véres terein. Sok helyütt most akadt csak igazi dolga a kormány biztosoknak. Bende rendben hagyott mindent. Nem kötötte őt az országgyűlés sem, mert nem volt képviselő. Kinálták ugyan mandátummal; de nem fogadta el. Otthon akart maradni addig, amíg lehetett.

Milyen az asszony. Milyen gyenge ha az érzések harcha kezdenek szívében. És milyen erős, amideőn a hitves és az anya lemondásának kötelessége kél tudatra lelkében.

A nő lelki világát megrajzolni sokan kísérelték meg és kísérik meg; de hű rajzot nem tud mutatni egyetlen író tolla sem. A gyöngye nő, az erős férfial csaknem mindenkor erősebb. Itt a karizma acélosabb, amott a lélek nagyobb, erősebb. Mennyi szenvedést és menyit lemondást bír meg egy női lélek és milyen keveset a férfi lelke. A kísértés még is könyebben keríti hatalmába a nő lelkét, mint a férfit és mégis gyakorta hamarabb esik el az erős férfi mint a nő.

Csak egy a veszedelem. Ha női lélek filozófálni kezd. Ha a lemondás borujába a reményesség még mindig bele vegyít egy-egy élénkebb színt. Ha a tulfinomult női lélek élnék megkülönböztetési képességével filozófál - a mint szabad és meddig szabad - nagyon szűk korlátairól. Egy lépés elegendő, egy eldobott szó, egyetlen futó pillantás: a női lélek templomában össze dől az igazi oltár s annak romjain, ami felépül ott már hamis isteneknek áldoznak.

Katinka lelke, igazi asszonyi lélek. Lemondás sok benne és vele egyenlően az élni vágyás. Csak olyan könnyen sir mint a többi nő; de ép olyan könnyen derül a mosolygás ajkán, mint kicsordul könyve. Mély érzésű szeretet, amelynek hatása ellenállhatatlan, de amely mindig nem tud állandó lenni még sem is soha, annélkül azonban, hogy csak pillanatra megtántorodnék a hűségben.

Ezt a paradoxont sokszor hallottuk és különféleképpen magyarázták mindig. Pedig a paradoxont valaminet megérteni nem lehet. Akéintt megmagyarázni sem. Meg csinálni lehet. Nos ezt a paradoxont száz nő közül kilencven végig csinálja.

Katinka a rajongó szeretet imáadásával csügött a férjén. És mégis jobban szerette azt a másik férfit. Am a szeretetek között is van különbség, nem az eredményben, hanem minőségben.

•Nem eresztetek el soha. Ezzel fogadta Katinka hazatérő férjét. Valami mérhetetlenül szenvedélyes vágy és mérhetetlenül nagy aggodalom volt ebben a pár szóból álló egyszerű kijelentésben. Aki figyelemmel kísérte eddig, hogy az érzések mint hullámok Katinka lelkében s aki figyelmez arra, amiket főnnebb érintettünk, azonnal tisztán megérti ezt a szenvedélyes, azt a féktelen vágyat azt a megmérhetetlen aggodalmat.

Az aggodalom az uralkodó. A féktelen

laktató vágy csak az aggodalom folyamánya, Katinka aggódik, hogy megtántorítja az a titkon lappangó érzés, amely a másik után epeszi s a féktelen vágy az aggodalom nyomában támad, hogy a szenvedélye feladó, gyönyör és kéjleti izzó szerelem megmentse őt az eltántorodástól.

Bende amikor a lázasan pihegő asszonyt keblére szoritotta annyit mondott:

— Lehet, hogy nem megyek el tőled soha, édes.

Folyt. kőr.

Piaci árak.

— Iritz Gynla cég tudósítása. —

Szentes, 1907. január 8.

Uj-Búza mmja 6 frt. 70 6 frt. 80 kr.

Uj-Árpa mmja 5 frt. 60 5 frt. 80 kr.

Uj-zab 6 frt. 50. 7 frt.

Uj-kukoricammja 5 frt.

Uj-lucerna 42—44 frt.

Csöves tengeri 3 frt. 30. 3 frt. 50kr.

Árak métermázsánként forintokban.

Meghívás.

A Szentesi Takarékpénztár

1907. évi január hó 15-én délelőtt 9 órakor, saját házában

évi rendes közgyűlést.

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívatalnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1906. évről készített zármérleg bejelentése az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével, a tiszta nyeresemény felosztása s a felmentvények megszavazása,

2. Ügyviszi jelentés.

3. Évi költségeloirányzat és leltár bemutatása.

4. Igazgatósági előterjesztés az alapszabályok 47, 18, 28, 36, 76 és 100 §-ának módosítása iránt.

5. Igazgatósági jelentés az intézetnél megüresedett pénztárnoki s ezzel kapcsolatban a könyvelői állás betöltéséről.

6. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés megelőzőleg 5 nappal az elnökséghez beadatnak.

7. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása.

Szentesen, 1907. évi január hó 5-én.

Kiss Zsigmond

elnök.

Jegyzet. Kivonat az alapszabályok 22 §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes bír szavazattal, ki részvényeinek, vagy az erről szóló zálogleveleinek az intézet hivatalában való felmutatása mellett igazolványát és szavazati jegyeit a közgyűlés előtti nap délelőtti 12 óráig már megszerezte s részvényeit ugy a reádes, mint a rendkívüli közgyűlés előtti 30 nappal a saját nevére jegyzetelt átíratta.

Kivonat az alapszabályok 19. §-ából. A közgyűlés tárgyat 8 nappal a közgyűlés előtti az intézet hivatalos helyiségében kitéve a részvényesek által megtekinthetők.

Szelvények az 1907. évi január hó 15-ik napjától kezdve váltatnak be az intézet pénztáránál.

Eladó ház.

IV. tized 717. számú ház eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Szekely József fakeskedő tulajdonát képező **Jurenik-féle alsóréti földje** ház helyeknek való kiosztása megkezdődött bővebb felvilágosítás kapható:

ifj. **Fazekas Antal** és társa jelzőlog kölcsön közvetítőök Szentes (uj csendőr laktanya mellett)

Varga Sándornak Szelevény község határában levő **szélmalma eladó.** — Értekezni lehet ugyanott a helyszínen.

Üzletvezető kerestetik.

Vince Péter vendéglőjében egy megbízható üzletvezető kerestetik. Értekezni lehet I. t. 471 sz. alatt. 2

Kiválóan ügyes

borbély segéd kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Sürgősen eladó zongora.

Ertekezni lehet III. 45 szám alatt osv. Balogh Benedeknél.

Hus füstölést és privát vágást a legjutányosabb áron elvállalok.

Szell Imre
hentes.

Kossuth tér — Haris ház.

VAJDA B. UTÓDA
KÖNYVNYOMÁJA SZENTESÉN.

Mánija tíz év óta fennálló s a mai kor igényeinek mindenben megfelelő három géppel és a legregebb betűnyomókkal felszerelt

KÖNYVNYOMÁJÁT

a n. é. közönség becses figyelmébe. Elvállalja bármely nyomtatványok elkészítését a legkisebb kivételben a legjutányosabb áron.

Mánija egyuttal hirdetésli célokra a kiadásában hetenként háromszor megjelenő „SZENTESI LAP” című újságot, melynek előfizetési ára: egy évre 10 k. feljére 5 k. egyes szám 8 fill.